

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03
<https://lett.ubbcluj.ro/>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Literatură comparată / licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLK2105 Literatură și creștinism (A) (în română)/ Literature and Christianity (A) (in Romanian)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Bogdan Neagota							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Lect. dr. Bogdan Neagota							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/c.p.	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/c.p.	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					8
Alte activități: pregătirea antologiei texte ilustrative, inscripții etc.					20
3.7 Total ore studiu individual	84				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• sală de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului/c.p.	• sală de curs/seminar/c.p.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Familiarizarea cu principalele tendințe metodologice actuale în studiul relației dintre fenomenul literar și sistemul cultural creștin</p> <p>C2 Interpretarea de texte cu specific mitico-ficțional și magico-religios din culturile vernaculare și aulice ale Europei (tardoantice, medievale, premoderne și moderne).</p> <p>C3 Cunoașterea paradigmatelor literare arhaice și clasice și inserția motivelor religioase în componenta acestora; urmărirea morfodinamicii intertextuale dintre ariile literare (orale și scrise), mitico-ficționale & ritual-ceremoniale și sistemele culturale creștine (<i>id est</i> domeniul experienței sacralului specific lui <i>homo christianus</i> și expresiile sale culturale coagulate epistemic).</p>
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>1. <i>Obiective</i></p> <p>Cursul vizează prezentarea fenomenului religios în antichitatea clasică greacă, atât din punct de vedere istoric (urmărind dominantele fiecărei episteme și contextul cultural specific), cât și din perspectiva morfologiei comparate a religiilor (stratigrafia simbolică a divinităților grecești și elenistico-orientale). Sursele utilizate sunt literare, filosofico-religioase și arheologice.</p> <p>2. <i>Conținut (tematică)</i></p> <p>Structuri mitico-ficționale orale și societate etnografică în tradiția vetero-testamentară (Geneza, Exodul);</p> <p>Textele deuterocanonice și formarea identității creștine;</p> <p>Structuri mitico-ficționale orale în tradițiile neotestamentare canonice și apocrife;</p> <p>Literatura apocaliptică. Intertextualitate și diacronie, canonic și apocrif, structurile imaginarului apocaliptic;</p> <p>Tematizări neotestamentare ale Antihristului (Apocalipsa lui Ioan, epistolele către Tesaloniceni, epistolele ioaneice)</p> <p>Daemonologie și angelologie în literatura patristică. Intertextualitate și diacronie istorico-religioasă;</p> <p>Paradigme interpretive în soteriologia patristică;</p> <p>Corporalitate, asceză, sexualitate în cultura patristică și medievală;</p> <p>Experiența întâlnirii cu divinitatea în mistica medievală din Țările de Jos: Beatrijs van Tienen, Jan van Ruusbroec;</p> <p>Literatura mistică între experiența religioasă și intertextualitatea culturală;</p> <p>Tematizări dualiste în tradițiile religioase mediteraneene: dualisme moderate și dualisme radicale;</p>
---------------------------------------	---

	Profetism folkloric, protochronisme mistice și sincretisme New Age în cultura română novecentescă.
7.2 Obiectivele specifice	Tematica acestui curs este utilă studiilor socio-umane, fiind un instrument auxiliar important în asimilarea unor date culturale de bază, din perspectiva metodologiilor actuale. Studiul religiilor antichității clasice este indispensabil abordării istoriei culturale europene și are un rol modelator în asumarea memoriei culturale specifice acestui spațiu.

8. Conținuturi

8.1 Curs și seminar	Metode de predare	Observații
<p>Săptămânile 1-2 Structuri mitico-ficționale orale și societate etnografică în tradiția veterotestamentară (Geneza, Exodul) Fontes: <i>La Bible de Jerusalem. Ancien Testament</i>, Les Editions du Cerf, 1998 / <i>The Revised New Jerusalem Bible. Study Edition (RNJB)</i>, ed. Henry Wansbrough, Image, New York, 2019 [<i>Jerusalem Bible</i>, 1966] / <i>La Bibbia di Gerusalemme</i>, EDB, 2011. <i>Biblia după textul ebraic</i>, vol. 1: <i>Geneza</i>, vol. 2: <i>Exodul. Leviticul</i>. Ediție, traducere, studii introductive și note de Monica Broșteanu și Francisca Băltăceanu, București, Humanitas, 2017 și 2019. <i>Biblia</i>, tr., introd. și note de pr. Alois Bulai și pr. Eduard Patrașcu, Departamentul de Cercetare Biblică, Iași, Editura Sapientia, 2013 / https://bibliacatolica.ro/ Victor Kernbach, <i>Miturile esențiale. Antologie de texte cu o introducere în mitologie, comentarii critice și note de referință</i>. Editura științifică și enciclopedică, București, 1978. Studia: Jean Daniélou, <i>In the beginning...: Genesis I-III</i>, Helicon, Challenge book, 1965. Gerard P. Luttikhuisen, <i>Paradise Interpreted: Representations of Biblical Paradise in Judaism and Christianity</i>, Brill, 1999. Gerard P. Luttikhuisen, <i>The Creation of Man and Woman: Interpretations of the Biblical Narratives in Jewish and Christian Traditions</i>, Brill, 2000. Raymond E. Brown, Joseph A. Fitzmyer, Roland E. Murphy, <i>Introdúcere și comentariu la Sfânta Scriptură</i>. Vol. II. <i>Pentateuhul</i>, tr. Dumitru Groșan, Galaxia Gutenberg, 2007. Jean-Louis Ska, <i>Introduction to Reading the Pentateuch</i>, Eisenbrauns, 2006 / <i>Introduzione alla lettura del Pentateuco. Chiavi per l'interpretazione dei primi cinque libri della Bibbia</i>, EDB, 2000 / <i>Introduzione a la lectura del pentateuco</i>, Verbo Divino, 2001. Jean-Louis Ska, <i>Il cantiere del Pentateuco. 1. Problemi di composizione e di interpretazione; Il cantiere del Pentateuco. 2. Aspetti letterari e teologici</i>, EDB, 2013. Jean-Louis Ska, «I nostri padri ci hanno raccontato». Introduzione all'analisi dei racconti dell'Antico Testamento, EDB, 2012. André Wénin, <i>Da Adamo ad Abramo o l'errare dell'uomo. Lettura narrativa e antropologica della Genesi</i>, EDB, 2008. Paul K.-K. Cho, <i>Myth, History, and Metaphor in the Hebrew Bible</i>. Cambridge University Press, Cambridge, 2019. John H. Sailhamer, <i>The Meaning of the Pentateuch: Revelation, Composition and Interpretation</i>, InterVarsity Press / IVP Academic, 2009</p> <p>Teme pentru seminar (la alegere) • Tematizări narative ale răului <i>Biblia după textul ebraic</i>. Vol. 1 (<i>Geneza</i>). Ediție, traducere, studii introductive și note de Monica Broșteanu și Francisca Băltăceanu, București, Humanitas, 2017. Raymond E. Brown, Joseph A. Fitzmyer, Roland E. Murphy, <i>Introdúcere și comentariu la Sfânta Scriptură</i>. Vol. II. <i>Pentateuhul</i>, tr. Dumitru Groșan, Galaxia Gutenberg, 2007. Paul Ricoeur, <i>Răul. O sfidare a filozofiei și a teologiei</i>, Editura</p>	<p>- Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate</p>	

Art, 2008 [1986] / *Il male. Una sfida alla filosofia e alla teologia*, Il pellicano rosso, Morcelliana, 1993 / *El mal. Un desafío a la filosofía y a la teología*, Amorrortu Editores, 2006. Paul Ricoeur, *Philosophie de la volonté. II. Finitude et culpabilité*. Livre II. *La symbolique du mal*, Aubier, Editions Montaigne, Paris, 1960 / *The Symbolism of Evil*, Harper & Row, 1969 / Beacon Press, 1986. Piero Capelli, *Il male. Storia di un'idea nell'ebraismo dalla Bibbia alla Qabbalah*, Società editrice Fiorentina, Firenze, 2012. John Hick, *Evil and the God of Love*, Palgrave Macmillan, 2010. Denis de Rougemont, *Partea Diavolului*, tr. ro., Editura Anastasia, București, 1994 / *La Part du Diable*, Brentano's, New York, 1942 (<https://www.unige.ch/rougemont/livres/ddr1942partdia>).

● **Frații inamici: Cain & Abel**

Gerard P. Luttikhuisen, *Eve's Children: The Biblical Stories Retold and Interpreted in Jewish and Christian Traditions*, Brill, 2003. John Byron, *Cain and Abel in Text and Tradition: Jewish and Christian Interpretations of the First Sibling Rivalry*, Brill, 2011. Julián Andrés González Holguín, *Cain, Abel, and the Politics of God: An Agambenian Reading of Genesis 4:1-16*, Routledge, 2017. **Lecturi literare moderne:** John Steinbeck, *East of Eden*, Penguin Books, 2000 / *La răsărit de Eden*, tr. Any Florea, Iași, Polirom, 2015 [1952] + *East of Eden* (Elia Kazan, 1955). José Saramago, *Cain*, tr. Simina Popa, Iași, Polirom, 2014 [2009]. Horia Lovinescu, *Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă* (1968). URL: <https://teatradiofonice.com/jocul-vietii-si-al-mortii-in-desertul-de-cenusa-de-horia-lovinescu/>

● **Mitul Potopului și degenerescența omului**

Sir James George Frazer, *Folklore in the Old Testament: Studies in Comparative Religion, Legend, and Law*. Vol. I, London, MacMillan and Co, 1918. Y. S. Chen, *The Primeval Flood Catastrophe: Origins and Early Development in Mesopotamian Traditions*, Oxford University Press, 2013. Jean-Jacques Glassner, „Noé dans les sources mésopotamiennes”, *Revue de l'histoire des religions*, no 4, 2015, pp. 487-498. Alfred Loisy, „Le récit du déluge dans la tradition de Nippour”, *Revue d'histoire et de littérature religieuses*, tome I, 1910, pp. 306-312. Alan Dundes (ed.) *The Flood Myth*, University of California Press, Berkeley, 1988.

● **Yahweh vs. divinitățile canaanite; Yahweh vs. monstrul marin**

John Day, *God's conflict with the dragon and the sea. Echoes of a Canaanite myth in the Old Testament*, Cambridge University Press, Cambridge/New York/New Rochelle/Melbourne/Sydney, 1985. John Day, *Yahweh and the Gods and Goddesses of Canaan*, Sheffield Academic Press, New York, 2002 [2000]. Sir James George Frazer, *Folklore in the Old Testament: Studies in Comparative Religion, Legend, and Law*. Vol. I-III, London, MacMillan and Co, 1918.

● **Complexul fertilității în Pentateuh**

John Day, *Yahweh and the Gods and Goddesses of Canaan*, Sheffield Academic Press, New York, 2002 [2000]. Micheline Gagnon, *Le rapport stérilité-fecondité dans l'Ancien Testament*, Université du Québec à Trois-Rivières, 1985. Philippe Reymond, *L'eau, sa vie et sa signification dans l'Ancien Testament*, Leiden, Brill, 1958. Mathias Delcor, „Rites pour l'obtention de la pluie à Jérusalem et dans le Proche-Orient”, *Revue de l'histoire des religions*, tome 178, no 2, 1970, pp. 117-132. Jean-Marie Hennaux, „La femme et le sacerdoce éternel”. *Nouvelle revue théologique*, 2006/2, pp. 192-213.

● **Ciclul narativ al lui Iosif**

André Wénin, *Giuseppe o l'invenzione della fratellanza. Lettura narrativa e antropologica della Genesi*, EDB, 2007. André Wénin, *La historia de José (Génesis 37-50)*, tr. Pedro Barrado Fernández, María Pilar Salas Pérez, Cuadernos Bíblicos, Verbo Divino, 2006. Adrian Fochi, *Femeia lui Putiphar*, Editura Univers, București, 1982. **Lecturi literare moderne:** Thomas Mann, *Iosif și frații săi*, tr. Petru Manoliu, Editura Univers, București, 1977.

● **Ciclul narativ al lui Moise**

Sir James George Frazer, *Folklore in the Old Testament: Studies in Comparative*

<p><i>Religion, Legend, and Law</i>. Vol. I-III, London, MacMillan and Co, 1918. Theodor Herzl Gaster, <i>Myth, legend, and custom in the Old Testament; a comparative study with chapters from Sir James G. Frazer's Folklore in the Old Testament</i>. Harper & Row, 1969. Philippe Borgeaud, Thomas Römer, Youri Volokhine (ed.), <i>Interprétations de Moïse: Égypte, Judée, Grèce et Rome</i>, Leiden, 2009.</p> <p>● Tematizări vetero-testamentare ale suferinței: Avraam & Isaac; Iov.</p> <p>Lecturi teologico-antropologice: Jean-Louis Ska, <i>Abramo e i suoi ospiti. Il patriarca e i credenti nel Dio unico</i>, EDB, 2003. Luca Mazzinghi, <i>Il Pentateuco sapienziale. Proverbi, Giobbe, Qohelet, Siracide, Sapienza. Caratteristiche letterarie e temi teologici</i>, Testi e commenti, EDB, 2012. Jean-Daniel Causse, Élian Cu villier, André Wénin, <i>Violenza divina. Un problema esegetico e antropologico, Epifania della parola</i>, EDB, 2012. Lecturi filosofice: Lev Sestov, <i>Sulla bilancia di Giobbe. Peregrinazioni attraverso le anime</i>, tr. it., Adelphi, 1991. Søren Kierkegaard, <i>Fear and Trembling. Repetition. Repetition</i> (Kierkegaard's Writings VI), tr. Howard V. Hong and Edna H. Hong, Princeton University Press, 1983, pp. 125-235 / <i>La ripetizione</i>, a cura di D. Borso, BUR, 2014. A. Pieretti (ed.), <i>Giobbe. Il problema del male nel pensiero contemporaneo</i>, Cittadella, II ed., 1996. Lecturi literare moderne: Joseph Roth, <i>Iov. Romanul unui om simplu</i>, tr. Gheorghe Nicolaescu, Editura Univers, București, 1999 / Polirom, Iași, 2013 / <i>Giobbe. Romanzo di un uomo semplice</i>, Adelphi, 1992. Deschideri comparatiste (tematizarea suferinței în tragedia greacă): Aram Frenkian, <i>Înțelesul suferinței umane la Eschil, Sofocle și Euripide</i>, EPLU, București, 1969. Mihail Nasta, <i>Anatomia suferinței. Primul pătrar</i>, Cartea Românească, București, 1981.</p>		
<p>Săptămâna 3</p> <p>Textele deuterocanonice și formarea identității creștine: martirii Macabei în literatura patristică</p> <p>Fontes: Jan Willem van Henten, Friedrich Avemarie (ed., tr.), <i>Martyrdom and Noble Death: Selected Texts from Graeco-Roman, Jewish and Christian Antiquity</i>, Routledge, 2002.</p> <p>Studia: Daniel R. Schwartz, <i>2 Maccabees</i>, Commentaries on Early Jewish Literature, De Gruyter, 2008. David A. DeSilva, <i>4 Maccabees: Introduction and Commentary on the Greek Text in Codex Sinaiticus</i>, Septuagint Commentary Series, Brill, 2006. Géza G. Xeravits, József Zsengellér (ed.), <i>The Books of the Maccabees: History, Theology, Ideology</i>, Supplements to the Journal for the Study of Judaism 118, Brill, 2007.</p> <p>Teme pentru seminar</p> <p>● 2 Macabei 6-7 în receptarea patristică</p> <p>http://biblia.dervent.ro/#VT-2Mac-07; https://ebiblia.ro/app/index.html?ebiblia#; https://bibliacatolica.ro/category/biblia/1-vechiul-testament/21-cartea-a-doua-a-macabeilor/</p> <p>W.H.C. Frend, <i>Martyrdom and Persecution in the Early Church: A Study of Conflict from the Maccabees to Donatus</i>, Blackwell, 1965 (în spec. cap. 1-2). Daniel Joslyn-Siemiatkoski, <i>Christian Memories of the Maccabean Martyrs</i>, Palgrave MacMillan, 2009 (cap. 1: The Earliest Memories of the Maccabean Martyrs and Resistance Culture; cap. 2: Late Antique Bishops and Memories of the Maccabean Martyrs). Marie-Françoise Baslez, <i>The Origin of the Martyrdom Images: From the Book of Maccabees to the First Christians</i>, în Géza G. Xeravits, József Zsengellér (ed.), <i>The Books of the Maccabees: History, Theology, Ideology</i>, Supplements to the Journal for the Study of Judaism 118, Brill, 2007, pp. 113-130. David A. DeSilva, <i>The perfection of 'Love for Offspring': Greek Representations of Maternal Affection and the Achievement of the Heroine of 4 Maccabees</i>, New Testament Studies 52/2 (2006), pp. 251-268. Raphaëlle Ziade, <i>Les Martyrs Maccabées: De l'histoire juive au culte chrétien. Les homélies de Grégoire de Naziance et Jean Chrysostome</i>, Supplements to Vigiliae Christianae 80, Brill, 2007 (partea I).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

<p>● Cultul martirilor Macabei în antichitatea târzie Gerard Rouwhorst, „The Cult of the Seven Maccabean Brothers and their Mother in Christian Tradition”, în Marcel Poorthuis, Joshua Schwartz (ed.), <i>Saints and Role Models in Judaism and Christianity, Jewish and Christian Perspective</i>, Brill, 2004, pp. 183-204. Ana-Liisa Rafael, <i>Origen and the Story of the Mother and Her Seven Sons: Reimagining Third-Century Caesarean Horizons</i>, Open Theology 7 (2021), pp. 555-573. Raphaëlle Ziade, <i>Les Martyrs Maccabées: De l'histoire juive au culte chrétien. Les homélies de Grégoire de Nazianze et Jean Chrysostome</i>, Supplements to Vigiliae Christianae 80, Brill, 2007 (partea a II-a).</p>		
<p>Săptămâna 4 Structuri mitico-ficționale orale în tradițiile neotestamentare canonice și apocrife Fontes: <i>La Bible de Jerusalem. Nouveau Testament</i>, Les Editions du Cerf, 1998 / <i>The Revised New Jerusalem Bible. Study Edition (RNJB)</i>, ed. Henry Wansbrough, Image, New York, 2019 / <i>La Bibbia di Gerusalemme</i>, EDB, 2011. <i>The Apocryphal New Testament. A Collection of Apocryphal Christian Literature in an English Translation</i>, edited by J. K. Elliott, Oxford University Press, 2005 [1994]. <i>Apocrifi del Nuovo Testamento. Vangeli</i>. Vol. 1-2. A cura di Luigi Moraldi, Torino, UTET, 1971, 1975. Luigi Moraldi (a cura di), <i>Testi gnostici</i>, Torino, UTET, 2013. Luigi Moraldi (a cura di), <i>Le Apocalissi gnostiche. Apocalissi di Adamo, Pietro, Giacomo e Paolo</i>, Milano, Adelphi Edizioni, 1987. Studia: Raymond E. Brown, <i>An Introduction to the New Testament</i>, The Anchor Yale Bible Reference Library, Yale University Press, 1997. Bart D. Ehrman, <i>The Lost Christianities: The Battles for Scripture and the Faiths We Never Knew</i>, Oxford University Press, 2005 / <i>I cristianesimi perduti. Apocrifi, sette ed eretici nella battaglia per le sacre scritture</i>, tr. it., Carocci, 2012 / <i>Cristianismos Perdidos: Los credos proscritos del Nuevo Testamento</i>, Editorial Critica, 2004. Jean-Michel Roessli, Tobias Nicklas (eds), <i>Christian Apocrypha. Receptions of the New Testament in Ancient Christian Apocrypha</i>, Ruprecht, 2014. Jean Daniélou, <i>I manoscritti del mar Morto e le origini del cristianesimo</i>, tr. it., Edizioni Archeosofica, 1990 [1957] / <i>Scrierile de la Marea Moartă și originile creștinismului</i>, tr. Alexandru Anghel, Editura Herald, București, 2009.</p> <p>Teme pentru seminar (la alegere) ● Copilăria lui Isus în evangheliile canonice (Matei, Luca) și în literatura apocrifă (Proto-evanghelia lui Iacob; Evanghelia lui Pseudo-Matei; Evanghelia Copilăriei după Toma) Raymond Edward Brown, <i>The Birth of the Messiah. A Commentary on the Infancy Narratives in the Gospels of Matthew and Luke</i>, Yale University Press, 1997. Simon Claude Mimouni, „L'enfance de Jésus dans la littérature chrétienne des premiers siècles”. Conférence à l'École pratique des hautes études, Section des sciences religieuses. <i>Annuaire</i>. Tome 103, 1994-1995, pp. 287-292, www.persee.fr/doc/ephe_0000-0002_1994_num_103_103_15038. Christopher A. Frilingos, <i>Jesus, Mary, and Joseph. Family Trouble in the Infancy Gospels</i>, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 2017. René Laurentin, <i>I vangeli dell'infanzia di Cristo. La verità del Natale al di là dei miti. Egesi e semiotica. Storicità e teologia</i>, 1989. J. K. Elliott, <i>A Synopsis of the Apocryphal Nativity and Infancy Narratives</i>, Brill, 2006. ● Evangheliile canonice și evangheliile apocrife: gen literar (life stories), istoricitate și exemplaritate arhetipală Bart Ehrman, Zlatko Pleše (eds.), <i>The Apocryphal Gospels: Texts and Translations</i>, Oxford University Press, 2011. Paul Foster, <i>The Apocryphal Gospels: A Very Short Introduction</i>, Oxford University Press, 2009. A. Guida, E. Norelli (a cura di), <i>Un altro Gesù. I vangeli apocrifi, il Gesù storico e il cristianesimo delle origini</i>, Il Pozzo di Giacobbe, Trapani, 2016. Bart D. Ehrman, <i>The Lost Christianities: The</i></p>	<p>- Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate</p>	

<p><i>Battles for Scripture and the Faiths We Never Knew</i>, Oxford University Press, 2005. J. K. Elliott (ed.), <i>The Apocryphal Jesus: Legends of the Early Church</i>, OUP, 2008.</p>		
<p>Săptămâna 5 Literatura apocaliptică. Intertextualitate și diacronie, canonic și apocrif, structurile imaginarului apocaliptic Fontes: Cristian Bădiliță, <i>Noul Testament Apocalipsa lui Ioan</i>, București, Editura Vremea, 2015. <i>Noul Testament (NTSBR)</i>, ed. John Fleter Tipei, Societatea Biblică din România, Oradea, 2021. Studia: John J. Collins (ed.), <i>Apocalypse. The Morphology of a Genre</i>, Semeia 14, 1979. Lorenzo Di Tommaso, „Il genere «apocalisse» e l'«apocalittico» nella tarda antichità”, <i>Rivista di Storia del Cristianesimo</i>, no 1/2020 (<i>Apocalisse come genere. Un dibattito ancora attuale?</i>), pp. 73-100. Martha Himmelfarb, <i>The Apocalypse. A Brief History</i>, Blackwell Publishing, 2010. T. L. Frazier, <i>A doua venire a lui Hristos</i>, tr. Tatiana Petrache, Alexandria, Egumenița, 2007. Benjamin Fărăgău, <i>Apocalipsa 4-22</i>, Cluj-Napoca, Risoprint, 2012. Hal Lindsey, <i>Apocalypse code</i>, Palos Verdes, California, Western Front Ltd., 1997. Teme pentru seminar • Apocalipsa lui Ioan (teme eshatologice: 666, semnul fiarei, milenarismul) Fontes: Bădiliță, Cristian. <i>Noul Testament Apocalipsa lui Ioan</i>. București, Vremea, 2015. <i>Noul Testament (NTSBR)</i>, ed. John Fleter Tipei, Societatea Biblică din România, Oradea, 2021. Eusebiu de Cezareea. <i>Istoria Bisericească</i>, col. PSB, vol. 13, tr. T. Bodogae, București, EIBMBOR, 1987. St. Augustine, <i>The City of God Books XVII-XXII</i>, tr. Gerald G. Walsh, Daniel J. Honan, Washington D.C., The Catholic University of America Press, 1954. Sf. Andrei Arhiepiscopul Cezareii Capadochiei, <i>Tilcuire la Apocalips</i>, tr. Gheorghe Băbuț, Oradea, Pelerinul român, 1991. Studia: T. L. Frazier, <i>A doua venire a lui Hristos</i>, tr. Tatiana Petrache, Alexandria, Egumenița, 2007. Benjamin Fărăgău, <i>Apocalipsa 4-22</i>, Cluj-Napoca, Risoprint, 2012. Hal Lindsey, <i>Apocalypse code</i>, Palos Verdes, California, Western Front Ltd., 1997. Robert G. Clouse (ed.). <i>Semnificația Miei de Ani</i>, tr. Ramona Simuț, Cluj-Napoca, Logos, 2014. • Apocalipsa lui Pavel (Visio Pauli) Theodore Silverstein, <i>Visio Sancti Pauli. The History of the Apocalypse in Latin, together with nine texts</i>, London, Christophers, 1935. <i>Visio Sancti Pauli Apostoli / Apocalipsa lui Pavel</i>. Ediție bilingvă de Smaranda și Cristian Bădiliță, Editura Vremea, București, 2011. Jan N Bremmer, Istvan Czachesz, „The Visio Pauli and the gnostic Apocalypse of Paul”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	
<p>Săptămâna 6 Tematizări neotestamentare ale Antihristului (Apocalipsa lui Ioan, epistolele către Tesaloniceni, epistolele iohaneice) Fontes: Bădiliță, Cristian. <i>Noul Testament Apocalipsa lui Ioan</i>. București: Vremea, 2015. <i>Noul Testament (NTSBR)</i>, ed. John Fleter Tipei, Societatea Biblică din România, Oradea, 2021. Sfântul Ambrozie Episcopul Milanului. <i>Comentar extras la Apocalipsă</i>, trad. de Gheorghe Băbuț. Oradea: Pelerinul român, 1991. Sfântul Andrei Arhiepiscopul Cezareii Capadochiei. <i>Tilcuire la Apocalips</i>, trad. de Gheorghe Băbuț. Oradea: Pelerinul român, 1991. Studia: Frazier, T.L.. <i>A doua venire a lui Hristos</i>, trad. de Tatiana Petrache. Alexandria: Egumenița, 2007. Fărăgău Benjamin. <i>Apocalipsa 4-22</i>. Cluj-Napoca: Risoprint, 2012. F.F. Bruce, <i>1&2 Thessalonians</i>, Word Biblical Commentary, ed. David A. Hubbard, Glenn W. Barker, vol. 45, Word Books Publisher, Dallas, 1982. Nijay K. Gupta, <i>1&2 Thessalonians</i> (Zondervan Critical Introductions to the New Testament), Zondervan Academic, Michigan, 2019. Charles A. Wanamaker, <i>The Epistles to the Thessalonians A Commentary on the Greek Text</i>, The Paternoster Press, Carlisle, 1990. Ciurea, Dumitru-Adrian. „Οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

<p>ăpav. Perspective de eshatologie nou testamentară” în <i>Opus Discipulorum</i>. ed. Ion Reșceanu, Ion-Sorin Bora, Ioniță Apostolache, Mihai Ciurea, vol. 13, 144-150. Craiova: Mitropolia Olteniei, 2022. Raymond E. Brown. <i>The Epistles of John</i>. Vol. 30. The Anchor Bible. New York: Doubleday&Company, INC., 1982. Karen H. Jobes. <i>1, 2, 3 Ioan</i>. trad. de Benjamin Șeican. Comentariu exegetic al Noului Testament. Timișoara: Noua Speranță, 2021.</p> <p>● Temă pentru seminar: Motive eshatologice neotestamentare (răpirea și milenarismul, raportul dintre Biserică și Israel ca entități eshatologice). Fontes: Bădiliță, Cristian. <i>Noul Testament Apocalipsa lui Ioan</i>. București: Vremea, 2015. <i>Noul Testament (NTSBR)</i>, ed. John Fleter Tipei, Societatea Biblică din România, Oradea, 2021. Sfântul Ambrozie Episcopul Milanului. <i>Comentar extras la Apocalipsă</i>, trad. de Gheorghe Băbuț. Oradea: Pelerinul român, 1991. Sfântul Andrei Arhiepiscopul Cezarei Capadochiei. <i>Tilcuire la Apocalips</i>, trad. de Gheorghe Băbuț. Oradea: Pelerinul român, 1991. Studia: Frazier, T.L.. <i>A doua venire a lui Hristos</i>, trad. de Tatiana Petrache. Alexandria: Egumenița, 2007. Fărăgău Benjamin. <i>Apocalipsa 4-22</i>. Cluj-Napoca: Risoprint, 2012. F.F. Bruce, <i>1&2 Thessalonians</i>, Word Biblical Commentary, ed. David A. Hubbard, Glenn W. Barker, vol. 45, Word Books Publisher, Dallas, 1982. Nijay K. Gupta, <i>1&2 Thessalonians</i> (Zondervan Critical Introductions to the New Testament), Zondervan Academic, Michigan, 2019. Charles A. Wanamaker, <i>The Epistles to the Thessalonians A Commentary on the Greek Text</i>, The Paternoster Press, Carlisle, 1990.</p>		
<p>Săptămâna 7 Daemonologie și angelologie în literatura patristică. Intertextualitate și diacronie istorico-religioasă Fontes: Les anges dans la Bible (http://www.info-bible.org/articles/anges.htm, http://www.info-bible.org/credo/6.1.1.htm). Sant'Agostino, <i>La città di Dio</i>, VI, a cura di Luigi Alici, Bompiani, 2001. Studia: Jean Daniélou, <i>Histoire des doctrines chrétiennes avant Nicée I. Théologie du judéo-christianisme</i>, Desclée, 1974, pp. 165-199 (L'Apocalyptique judéo-chrétienne), 203-234 (Trinité et angélogologie). Jean Daniélou, S.J., <i>Message évangélique et culture hellénistique au II-e et III-e siècle</i>, Tournai, Desclée & Cie, 1961, pp. 391-403 (La démonologie: Démon et idolâtrie chez les Apologistes. La démonologie d'Origène). Jean Daniélou, <i>Les origines du christianisme latin</i>, Paris, Desclée/Cerf, 1991 [1978], pp. 323-333 (Idolâtrie et démonologie. "Pompa diabolique"). Peter Brown, <i>Sorcery, Demons and the Rise of Christianity from Late Antiquity to the Middle Ages</i>, în M. Douglas, ed., <i>Witchcraft Confessions and Accusations</i>, London, 1970, pp. 17-46. E. R. Dodds, <i>Pagan and Christian in Age of Anxiety. Some Aspects of Religious Experience from Marcus Aurelius to Constantine</i>, Cambridge University Press, 1965. Etienne Gilson, <i>Introduction à l'Etude de Saint Augustin</i>, Paris, Librairie Philosophique J. Vrin, 1949. B. Studer, s.v. <i>Demone</i>, în <i>Dizionario patristico e di antichità cristiane</i>, diretto da Angelo Di Berardino, vol. I, Institutum Patristicum Augustinianum (Roma), Casale Monferrato, Casa Editrice Marietti, 1983, vol. I, pp. 910-918. B. Studer, C. Carletti, s.v. <i>Angelo</i>, în <i>Dizionario patristico e di antichità cristiane</i>, diretto da Angelo Di Berardino, vol. I, Institutum Patristicum Augustinianum (Roma), Casale Monferrato, Casa Editrice Marietti, 1983, vol. I, pp. 195-203. Christoph Auffarth, Loren T. Stuckenbruck (eds.), <i>Fall of the Angels</i>, Leiden, Brill, 2004.</p> <p>Teme pentru seminar (la alegere) ● Demonul amiezii (daemon meridianus) în literatura monastică egipteană Roger Cailliois, <i>I demoni meridiani</i>, a cura di Carlo Ossola, tr. Alberto Pellissero, Bollati Boringhieri Editore, Torino, 1988 / <i>Les démons de midi</i>, Fata Morgana, 1991</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

<p>[Revue de l'Histoire des Religions, no 115/1937, pp. 142-173; 116/1937, pp. 54-83, 143-187]. A. Lussier, „La dernière tentation de saint Antoine. Mimétisme et psychasthénie d'après Roger Caillois”, <i>Études françaises</i>, 54 (2), 2018, pp. 73–91. Philippe Borgeaud, <i>Exercices d'histoire des religions. Comparaison, rites, mythes et émotions</i>, éd. Daniel Barbu et Philippe Matthey, Brill, Leiden, 2016, pp. 69–80 (<i>Spectres et démons de midi</i>). David Scott-Macnab, <i>The many faces of the Noonday Demon</i>, 2018 (DOI:10.1080/2222582X.2017.1421864). Eunju Bahrish, „Why Did the Demon Come at Noontide?, Understanding Acedia in Medieval Monastic Life”, <i>Kodikas/Code. An International Journal of Semiotics</i>, Vol. 39 (2016), no. 1–2, pp. 39-47. Constantin Noica, <i>Șase maladii ale spiritului contemporan</i>, Humanitas, 2012 [1997, 1978].</p> <p>● Angelologia la răscrucea tradițiilor religioase avraamice (iudaism, creștinism, islam)</p> <p>Jean-Yves Lacoste, „Les anges musiciens. Considérations sur l'éternité, à partir de thèmes iconographiques et musicologiques”. <i>Revue des Sciences philosophiques et théologiques</i>, Vol. 68, No. 4/1984, pp. 549-575. Henry Corbin, <i>Paradoxul monoteismului</i>, Editura „Biblioteca Apostrof, Cluj, 1997 / <i>Le Paradoxe du monothéisme</i>, l'Herne, 1981. Andrei Pleșu, <i>Despre îngeri</i>, Humanitas, 2003.</p> <p>● Tematizări patristice ale Antichristului</p> <p>Cristian Bădiliță, <i>Metamorfozele Anticristului la Părinții Bisericii</i>, Polirom, Iași, 2006 / Editura Nemira, București, 2015. Vladimir Soloviov, <i>Povestire despre Antihrist</i>, tr. ro., Humanitas, București, 2005.</p> <p>● Daimonologie și magie în literatura bizantină (<i>Anecdota Atheniensia</i>)</p> <p>Armand Delatte (ed), <i>Anecdota atheniensia</i>, Liège/Paris, 1927. Richard Greenfield, <i>Traditions of belief in late Byzantine demonology</i>, Amsterdam, Adolf M. Hakkert, 1988. Henry Maguire (ed.), <i>Byzantine Magic</i>, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, 1995.</p>		
<p>Săptămânile 8-9</p> <p>Paradigme interpretive în soteriologia patristică</p> <p>Fontes: <i>Ante-Nicene Fathers: The Writings of the Fathers Down to A.D. 325</i>, vol. 1: <i>The Apostolic Fathers with Justin Martyr and Irenaeus</i>, vol. 3: <i>Latin Christianity: Its Founder, Tertullian</i>, https://www.ccel.org/fathers. <i>Nicene and Post-Nicene Fathers</i>, seria I și II vol. IV-VIII, https://www.ccel.org/fathers (<i>passim</i>). Dennis Minns, Paul Parvis (ed., tr.), <i>Justin, Philosopher and Martyr: Apologies</i>, Oxford University Press, 2009. Nicolae Chițescu (coord.), <i>Apologeți de limbă latină</i>, Părinți și scriitori bisericești 3, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1981. Everett Ferguson, <i>Inheriting Wisdom: Readings for Today from Ancient Christian Writers</i>, Hendrickson Publishers, 2004.</p> <p>Studia: Donald Fairbairn, <i>Patristic Soteriology: Three Trajectories</i>, Journal of the Evangelical Theological Society 50/2 (2007), pp. 289-310. Guy Stroumsa, „Old Wine and New Bottles: On Patristic Soteriology and Rabbinic Judaism”, în S. N. Eisenstadt (ed.), <i>The Origins and Diversity of Axial Age Civilizations</i>, SUNY Series in Near Eastern Studies, SUNY Press, 1986, pp. 252-260. Robin Jensen, <i>Living Water: Images, Symbols, and Settings of Early Christian Baptism</i>, Supplements to Vigiliae Christianae 105, Brill, 2010. Khaled Anatolios, <i>Athanasius</i>, Routledge, 2004. Timothy D. Barnes, <i>Tertullian: A Historical and Literary Study</i>, Clarendon Press, 1971. Henry Chadwick, <i>Augustine</i>, Oxford University Press, 2001. Anthony Meredith, <i>The Cappadocians</i>, Geoffrey Chapman, 1995. Sara Parvis, Paul Foster (ed.), <i>Justin Martyr and His Worlds</i>, Fortress Press, 2007. Stefan Rebenich, <i>Jerome, The Early Church Fathers</i>, Routledge, 2002.</p> <p>Teme pentru seminar</p> <p>● Victoria cosmică asupra forțelor răului: soteriologie în literatura martirologică și ascetică în creștinismul timpuriu</p> <p>Candida R. Moss, <i>The Other Christs: Imitating Jesus in Ancient Christian</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

<p><i>Ideologies of Martyrdom</i>, Oxford University Press, 2010. Josephine Laffin, What Happened to the Last Judgement in the Early Church?, în Peter Clarke, Tony Claydon (ed.), <i>The Church, the Afterlife and the Fate of the Soul: Papers Read at the 2007 Summer Meeting and the 2008 Winter Meeting of the Ecclesiastical History Society</i>, Studies in Church History 45, The Ecclesiastical History Society, 2009, 20-30. Morwenna Ludlow, <i>Universal Salvation: Eschatology in the Thought of Gregory of Nyssa and Karl Rahner</i>, Oxford Theological Monographs, 2000.</p> <p>Metafore creștine ale vindecării naturii umane: <i>Christus medicus</i>; participare la / unire cu divinitatea</p> <p>Ronald Cox, <i>By the Same Word: Creation and Salvation in Hellenistic Judaism and Early Christianity</i>, Beihefte zur Zeitschrift für neutestamentliche Wissenschaft 145, De Gruyter, 2007 (în spec. cap. 2, 4). Grant Macaskill, „Participation and Union With Christ in the Patristic Tradition and Modern Orthodox Theology”, în <i>Union with Christ in the New Testament</i>, Oxford University Press, 2013, pp. 43-76. J. Patout Burns, „How Christ Saves: Augustine’s Multiple Explanations”, în Ronnie J. Rombs, Alexander Y. Hwang (ed.), <i>Tradition and the Rule of Faith in the Early Church</i>, The University of America Press, 2010, pp. 193-210. Ștefan Lucian Toma, <i>Învățătura despre mântuire la Sf. Atanasie cel Mare și Anselm de Canterbury</i>, Editura Andreiana, 2011. Khaled Anatolios, <i>Retrieving Nicaea: The Development and Meaning of Trinitarian Doctrine</i>, Baker Academic, 2011 (cap. 3). Rebecca Lyman, <i>Christology and Cosmology: Models of Divine Activity in Origen, Eusebius and Athanasius</i>, Oxford University Press, 1993.</p>		
<p>Săptămâna 10</p> <p>Corporalitate, asceză, sexualitate în cultura patristică și medievală</p> <p>Studii: Peter Brown, <i>Trupul și societatea</i>, tr. Ioana Zirra, Editura RAO, București, 1999 / <i>The Body and Society. Men, Women and Sexual Renunciation in Early Church</i>, Columbia University Press, 1988 / <i>El cuerpo y la sociedad. Los hombres, las mujeres y la renuncia sexual en el cristianismo primitivo</i>, Muchnik Editores SA, 1993. Gilbert Dagron, „Le corps dans l’anthropologie chrétienne du Moyen Âge oriental”, <i>Revue des langues romanes</i>, Tome CXXII no 1/ 2018, pp. 87-103. Patrick Henriët, Jean-René Valette (dir.), „Le corps au Moyen Âge: anthropologie, histoire, littérature”. <i>Revue des langues romanes</i>, Tome CXXII no 1/ 2018. David Wheeler-Reed, <i>Regulating sex in the Roman Empire. Ideology, the Bible, and the early Christians</i>, Yale University Press, 2017. Jean-Claude Schmitt, <i>Le corps, les rites, les rêves, le temps</i>, Editions Gallimard, 2001. Sebastiano Galanti Grollo, <i>L’alterità della carne. Il tema del corpo nel pensiero di Paul Ricoeur</i>, Quodlibet, 2021.</p> <p>Teme pentru seminar</p> <p>● Corporalitate și sfințenie. O antropologie creștină</p> <p>Peter Brown, <i>Cultul sfinților. Apariția și rolul său în creștinismul latin</i>, Iași, CEU Press, 1998 / <i>The Cult of the Saints. Its Rise and Function in Latin Christianity</i>, The University of Chicago Press, 1981. James Howard-Johnston, Paul Antony Hayward (eds), <i>The Cult of Saints in Late Antiquity and the Middle Ages. Essays on the Contribution of Peter Brown</i>, Oxford University Press, 1999. André Vauchez, <i>La santità nel Medioevo</i>, Collezione di testi e di studi. Storiografia, Il Mulino, 1989 / <i>Sainthood in the Later Middle Ages</i>, Cambridge University Press, 1997. André Vauchez, <i>Esperienze religiose nel Medioevo</i>, Viella, 2003. Michael Goodich, „Vita Perfecta”. <i>The Ideal of Sainthood in the Thirteenth Century</i>, Stuttgart, Hiersemann, 1982. Gábor Klaniczay, „Le culte des saints dans la Hongrie médiévale (Problèmes de recherche)”, <i>Acta Historica Academiae Scientiarum Hungarica</i>, 29 (1983), pp. 57-78. André Vauchez, <i>Francis of Assisi. The life and afterlife of a medieval saint</i>, tr. Michael F. Cusato, Yale University Press, 2012 [2009]. Jacques Le Goff, <i>Sfântul Francisc din Assisi</i>, tr. ro., Iași, Polirom, 2000. André Vauchez, „La commune de Sienne, les ordres mendiants et le culte des saints. Histoire et enseignements d’une</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

<p>crise”, <i>Mélanges d’archéologie et d’histoire</i>, École française de Rome, 89 (1977), pp. 757-767. Alain Boureau, „Vitae patrum. L’ordre dominicain et le modèles des Pères du désert au XIII siècle”, <i>Mélanges de l’Ecole française de Rome. Moyen-Age, Temps modernes</i>, Année 1987, Vol. 99, nr. 1, pp. 79-100.</p> <p>● Corporalitate și moarte</p> <p>Philippe Ariés, <i>Omul în fața morții</i>, tr. A. Niculescu, Editura Meridiane, București, 1996 [1977] / <i>L’Homme devant la mort</i>, Seuil, 1977 / El hombre ante la muerte, ePubLibre, 1977. Philippe Ariés, <i>Western attitudes toward death</i>, Marion Boyars, 1972. Philippe Ariés, <i>The Hour of Our Death: The Classic History of Western Attitudes Toward Death over the Last One Thousand Years</i>, tr. Helen Weaver, Vintage Books, 2008. Philippe Ariés, <i>Morir en occidente desde la Edad Media hasta nuestros días</i>, Adriana Hidalgo editora, 2013. Philippe Ariés, <i>Essais sur l’histoire de la mort en Occident</i>, Seuil, 1975. Philippe Ariés, <i>Storia della morte in Occidente</i>, BUR, 1998 / <i>Historia de la muerte en Occidente</i>, El Ancantilado, 2000 / Maria Crăciun „Moartea cea bună. Intercesori și protectori în pragul marii treceri. Între discursul clerical și pietatea populară”, Mihaela Grancea, Ana Dumitran (coord.), <i>Discursuri despre moarte în Transilvania secolelor XVI-XX</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2006, pp. 226-270. Jean-Claude Schmitt, <i>Strigoi. Viii și morții în societatea medievală</i>, tr. Andrei Niculescu, Elena-Natalia Ionescu, Editura Meridiane, București, 1998 / <i>Les revenants. Les vivants et les morts dans la société médiévale</i>, Editions Gallimard, 1994. Jean-Claude Schmitt, „À qui parlent les morts?”, <i>L’Homme</i>, 230/ 2019, pp. 33-39. <i>Les vivants et les morts dans les sociétés médiévales. XLVIII Congrès de la SHMESP (Jérusalem, 2017)</i>, Paris, Éditions de la Sorbonne, 2018.</p> <p>● Corporalitate și experiențe extatice (călătoriile sufletului)</p> <p>Carlo Ginzburg, <i>The Night Battles: Witchcraft and Agrarian Cults in the Sixteenth and Seventeenth Centuries</i>, Baltimore, Johns Hopkins University Press. 1983 / <i>I benandanti. Ricerche sulla stregoneria e sui culti agrari tra Cinquecento e Seicento</i>, Einaudi, 1966. Franco Nardon, <i>Benandanti e inquisitori nel Friuli del Seicento</i>, Edizioni Università di Trieste, Trieste, 1999. Carlo Ginzburg, <i>Ecstasies: Deciphering the Witches’ Sabbath</i>, New York, 1991 / <i>Storia notturna. Una decifrazione del Sabba</i>, Einaudi, 1989 / <i>Istorie nocturnă. O interpretare a sabatului</i>, tr. Mihai Avădanei, Iași, Polirom, 1996. Emma Wilby, <i>Cunning Folk and Familiar Spirits: Shamanistic Visionary Traditions in Early Modern British Witchcraft and Magic</i>, Brighton, Sussex Academic Press, 2005. Emma Wilby, <i>The Visions of Isobel Gowdie: Magic, Witchcraft and Dark Shamanism in Seventeenth-Century Scotland</i>, Sussex Academic Press, 2010. Emma Wilby, <i>Invoking the Akelarre: Voices of the accused in the Basque witch-craze, 1609-1614</i>, Sussex Academic Press, 2019</p>		
<p>Săptămâna 11</p> <p>Experiența întâlnirii cu divinitatea în mistica medievală din Țările de Jos: Beatrijs van Tienen, Jan van Ruusbroec</p> <p>Fontes: Louis Dupré, James A. Wiseman, OSB (ed.), <i>Light from Light: An Anthology of Christian Mysticism</i>, Paulist Press, 2001. Beatrice of Nazareth, <i>On the Seven Ways of Holy Love</i>, tr. Wim van den Dungen, Taurus Press, 2016. Jan van Ruusbroec, „Vanden blinkenden steen (The Sparkling Stone)”, în <i>Opera omnia</i> 10, Brepols, 1991.</p> <p>Studia: John Arblaster, Rob Faesen (ed.), <i>A Companion to John of Ruusbroec</i>, Brill’s Companions to the Christian Tradition 51, Brill, 2014. Geert Warnar, <i>Ruusbroec: Literature and Mysticism in the Fourteenth Century</i>, tr. Diane Webb, Brill’s Studies in Intellectual History 150, Brill, 2007. Victoria Cirlot, Blanca Gari, „ConTact: Tactile Experiences of the Sacred and the Divinity in the Middle Ages”, în David Carrillo-Rangel et al. (ed.), <i>Touching, Devotional practices, and Visionary Experience in the Late Middle Ages</i>, Palgrave MacMillan, 2019, pp. 237-265.</p> <p>Teme pentru seminar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

<p>● Beatrijs van Tienen și cele șapte modalități de iubire Madeleine Grace, „Images of the Heart as Seen in the Writings of Beatrice of Nazareth and Gertrude the Great”, <i>Cistercian Studies Quarterly</i> 37/3 (2002), pp. 261-271. Rob Faesen, „Commune à tous par largesse de pure charité: Common Love in Beatrice of Nazareth and Marguerite Porete”, <i>Ons geestelijk erf</i> 83/4 (2012), pp. 297-323. Kris van Put, „‘About which we want to speak now’: Beatrice of Nazareth’s Reason for Writing Uan seuen manieren van heiliger minnen”, <i>Journal of Medieval Religious Cultures</i> 42/2 (2016), pp. 143-163.</p> <p>● Jan van Ruusbroec și modalitățile de unire mistică cu divinitatea Paul Mommaers, „Une phrase clef des Noces spirituelles”, în P. Mommaers, N. Depaepe (ed.), <i>Jan van Ruusbroec: The Sources, Content and Sequels of His Mysticism</i>, Mediaevalia Lovaniensia I, Studia XII, Leuven University Press, 1984, pp. 100-123. Rob Faesen, „Poor in Ourselves and Rich in God: Indwelling and Non-Identity of Being (wesen) and Suprabeing (overwesen)”, in <i>John of Ruusbroec, Medieval Mystical Theology</i> 21/2 (2012), pp. 147-169.</p>		
<p>Săptămâna 12 Literatura mistică între experiența religioasă și intertextualitatea culturală Fontes: <i>L'oeuvre latine de Maître Eckhart</i>, tome 1: <i>Commentaire de la Genèse</i>, précédé des Prologues, Cerf, 1984. Maître Eckhart, <i>L'Étincelle de l'âme : Sermons I à XXX</i>, Spiritualités vivantes, Albin Michel, 1998. Maître Eckhart, <i>L'Étincelle de l'âme Sermons de I à XXX. Dieu au-delà de Dieu Sermons XXXI à LX. Et ce néant était Dieu Sermons LXI à XC</i>, tr. Gwendoline Jarczyk et Pierre-Jean Labarrière, Albin Michel, 1998-2000. Maître Eckhart, <i>Le Silence et le Verbe: Sermons 87-10</i>, tr. Éric Mangin, Editions du Seuil, 2012. Maître Eckhart, <i>Intégrale des 180 sermons</i>, tr. Laurent Jouvét, Almora, 2022. <i>The Complete Mystical Works of Meister Eckhart</i>, tr. Maurice O'C. Walshe, rev. Bernard McGinn, The Crossroad Publishing Company, New York, 2009.</p> <p>Studia: Alain de Libera, <i>La mystique rhénane. D'Albert le Grand à Maître Eckhart</i>, Editions Seuil, 1994 / <i>Introduzione alla mistica renana. Da Alberto Magno a Meister Eckhart</i>, tr.it., Jaca Book, 1998. Vladimir Lossky, <i>Théologie négative et connaissance de Dieu chez Maître Eckhart</i>, Vrin, 2002. Daniel Fărcaș, <i>Meister Eckhart. Misticul din căușul ochiului</i>, Polirom, 2010. Bernard McGinn, <i>Maître Eckhart. L'homme à qui Dieu ne cachait rien</i>, Editions du Cerf, 2017. Eric Mangin, <i>Maître Eckhart ou la profondeur de l'intime</i>, Seuil, 2017.</p> <p>Teme pentru seminar (la alegere) ● Isihasm și sufism Michel Vâlsan, <i>Sufismo ed esicasm. Esoterismo islamico ed esoterismo cristiano</i>, tr. Claudio Mutti, Edizioni Mediterranee, Roma, 2000. James Cutsinger, <i>Paths to the Heart. Sufism and the Christian East</i>, Bloomington, World Wisdom, 2003. Seyyed Hossein Nasr, „The Prayer of the Heart in Hesychasm and Sufism”, <i>Greek Orthodox Theological Review</i>, vol. 31, no 1-2, 1986, pp. 195-203. John Dupuche, „Sufism and Hesychasm”, in <i>Prayer and Spirituality in the Early Church</i>, Vol. 3 <i>Liturgy and Life</i>. Edited by Bronwen Neil, Geoffrey D. Dunn and Lawrence Cross. Strathfield, NSW: St Paul’s Publications, 2003, pp. 335-344. Bülent Şenay, „Hasidism under the Influence of Hesychasm and Sufism: Baal Shem Tov – A Jewish Sufi and Hesychast?”. <i>Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i> 30/1 (Haziran 2021), pp. 57-77. Kallistos Ware, „Identity and Difference in the Spiritual Life: Hesychasts, Yogis, and Sufis”, <i>Athens Dialogues. E-Journal</i>.</p> <p>● Isihasm Theodore Sabo, Dan Lioy, Rikus Fick, „A Hesychasm before Hesychasm”, <i>Journal of Early Christian History</i>, Vol. 4, 2014 - Issue 1, pp. 88-96. Marco Toti, „The Hesychast method of prayer: its anthropological and symbolic significance”, <i>International Journal for the Study of the Christian Church</i>, Vol. 8, 2008 - Issue 1,</p>	”	

<p>pp. 17-32. Dumitru Stăniloae, <i>Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama. Cu patru tratate traduse</i>, Editura Scripta, București, 1993 (ediția a doua). Vasile de la Poiana Mărului. <i>Introduceri în rugăciunea lui Iisus și isihasm</i>, Dario Raccanello (traducere de Maria-Cornelia Ica jr.), Editura Deisis, 2009. John Meyendorff, <i>Byzantine Hesychasm: Historical, Theological and Social Problems</i>, London, Variorum Reprints, 1974. George A. Maloney, <i>Russian Hesychasm: The Spirituality of Nil Sorskiij</i>, Slavistic Printings and Reprintings, De Gruyter Mouton, 1973. Anita Strezova, <i>Hesychasm and Art: The Appearance of New Iconographic Trends in Byzantine and Slavic Lands in the 14th and 15th Centuries</i>, ANU Press, 2014. The Right Reverend Dr. Auxentios, „The humanist quest for a unity of knowledge and the Orthodox metaphysics of light”, în <i>Orthodox Tradition</i>, Vol. XI, nr. 3, pp. 7-17. Dan Horia Mazilu, <i>Literatura română în epoca Renașterii</i>, Editura Minerva, București, 1984.</p> <p>● Sufismul persan Henri Corbin, <i>L'Imagination créatrice dans le soufisme d'Ibn'Arabî</i>, Flammarion, 1977 [2e éd.] / <i>Creative Imagination in the Sufism of Ibn Arabi</i>, Princeton University Press, 2019. Henry Corbin, <i>L'homme de lumière dans le soufisme iranien</i>, Editions Présence, 1987 / <i>The Man of Light in Iranian Sufism</i>, Omega Publications, 1994 [1978]. Henry Corbin, <i>Corps spirituel et terre celeste. De l'Iran mazdeen a l'Iran shi'ite</i>, Paris, Editions Buchet/Chastel, 2005 / <i>Spiritual Body and Celestial Earth</i>, Princeton University Press, 1989.</p> <p>● Intertextualități mistice: mistica renano-flamandă, sufism, hinduism John Dupuche, „Yoga and Hesychasm”, in <i>Oriental Lumen: Australia and Oceania 2000. Proceedings</i>. Edited by Lawrence Cross and Edward Morgan, Melbourne, 2001, pp. 69-80. Rudolf Otto, <i>West-östliche Mystik. Vergleich und Unterscheidung zur Wesensdeutung</i>, Leopold Klotz Verlag, Gotha, 1926 / <i>Mysticism East and West. A Comparative Analysis of the Nature of Mysticism</i>, tr. en., New York, 1932 / <i>Mistica Orientului și mistica Occidentului</i>, tr. ro., Editura Septentrion, București, 1993. Virginie Pektaş, <i>Mystique et Philosophie: Grunt, Abgrund et Ungrund chez Maître Eckhart et Jacob Böhme</i>, Gruner B R, 2006. Alain Dierkens, Benoît Beyer de Ryke, <i>Maître Eckhart et Jan van Ruusbroec: études sur la mystique « rhéno-flamande » (XIIIe-XIVe siècle)</i>, Editions de l'Université de Bruxelles, 2005. Reza Shah-Kazemi, <i>Shankara, Ibn 'Arabi et Maître Eckhart. La Voie de la Transcendance</i>, Théoria, Harmattan, 2010.</p>		
<p>Săptămâna 13 Tematizări dualiste în tradițiile religioase mediteraneene: dualisme moderate și dualisme radicale Fontes: Janet Hamilton, Bernard Hamilton, Yuri Stoyanov (eds.), <i>Christian Dualist Heresies in the Byzantine World C.650-C.1450: Selected Sources</i>, Manchester and New York, Manchester University Press, 1998. Studia: Ugo Bianchi, <i>Il dualismo religioso. Saggio storico ed etnologico</i>, Roma, 'L'Erma' di Bretschneider, 1958 / Edizioni dell'Ateneo, 1983 (II edizioni riveduta). Ioan Petru Culianu, <i>Gnozele dualiste ale Occidentului</i>, București, Editura Nemira, 1995. Ioan Petru Culianu, <i>Arborele gnozei. Mitologia gnostică de la creștinismul timpuriu la nihilismul modern</i>, București, Editura Nemira, 1998. Steven Runciman, <i>The Medieval Manichee. A Study of the Christian Dualist Heresy</i>, Cambridge University Press, 1982 / <i>Maniheul medieval. Studiu asupra ereziei dualiste în Evul Mediu</i>, tr. ro., Editura Nemira, București, 2016. Dimiter Angelov, <i>The Bogomil Movement</i>, Sofia Press, 1987. Michael Frassetto, <i>Heretic Lives: Medieval Heresy from Bogomil and the Cathars to Wyclif and Hus</i>, Profile, 2007. Yuri Stoyanov, <i>Tradiția ascunsă a Europei. Istoria secretă a ereziei creștine în Evul Mediu</i>, tr. ro., Iași, Editura Polirom, 1999. Yuri Stoyanov, <i>The Other God: Dualist Religions From Antiquity to the Cathar Heresy</i>, Yale University Press, 2000. Dimitri Obolensky, <i>The Bogomils: A Study in Balkan Neo-Manichaeism</i>, Cambridge University Press, 2004. E. Esin, „The Conjectural Links of Bogomilism with Central Asian</p>	<p>- Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate</p>	

<p>Manicheism”, în Ljuben Lape (ed.), <i>Bogomilism in the Balkans in the light of the last research</i>, Skopje, 1982, pp. 105-111. Patrique Lecaque, „Contribution à l'étude des stecci de Bosnie et Herzégovine: les stèles du Lauragais sont-elles cathares?”, <i>Ibid.</i>, pp. 135-142.</p> <p>Teme pentru seminar (la alegere)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Teme cosmogonice dualiste în tradițiile orale românești și bulgărești Jordan Ivanov, <i>Livres et légendes bogomiles. Aux sources du catharisme</i>, Maisonneuve et Larose, 1976. Emilian Stanev, <i>Antihrist</i>, tr. ro., Editura Minerva, București, 1975. Mircea Eliade, <i>De la Zalmoxis la Genghis-Han. Studii comparative despre religiile și folclorul Daciei și Europei Orientale</i>, tr. ro., București, Humanitas, 1995 [1980], pp. 85-137 (Satana și Bunul Dumnezeu: preistoria cosmogoniei populare românești). Gheorghe Vlăduțescu, <i>Filosofia legendelor cosmogice românești</i>, Editura Minerva, București, 1982 / Editura Paideia, București, 1998. Lucia Afloroaiei, <i>Mitul cosmogonic. Variante românești și interpretări actuale</i>, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009. ● Texte bogomilice în literatura română veche Moses Gaster, <i>Literatura populara română</i>, București, Editura Minerva, 1983 [1883]. B. Petriceicu Hașdeu, <i>Cuvente den bătrâni</i>, vol. II, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1984 [1879], pp. 197-199. Emil Turdeanu, „Apocryphes bogomiles et apocryphes pseudo-bogomiles”, I-II, <i>Revue de l'histoire des religions</i>, 138, 1950, nr. 1, pp. 22-52 și nr. 2, pp. 176-218. Nicolae Cartoian, <i>Istoria literaturii române vechi</i>, Editura Minerva, București, 1980 [1940-1945]. Georgian Sas, <i>Bogomilism românesc? Aspecte dualiste în literatura română medievală</i>, în Bogdan Neagota, Philip Vanhaelemeersch (coord.), <i>Istoricism și antiistoricism în studiul religiilor</i>. Orma, vol. 8 (2007). Cluj-Napoca, Risoprint, pp. 87-92. ● Albigenzi și Cathari Carol Lansing, <i>Power & Purity. Cathar Heresy in Medieval Italy</i>, Oxford University Press, 1998. Emmanuel Le Roy Ladurie, <i>Montaillou, sat occitan de la 1294 până la 1324</i>. Vol. I-II, Editura Meridiane, București, 1992 [1985 / <i>Montaillou, village occitan de 1294 à 1324</i>, Gallimard, 1982. Emmanuel Le Roy Ladurie (dir.), <i>Autour de Montaillou. Un village occitan. Histoire et religiosité d'une communauté villageoise au Moyen Âge. Actes du colloque de Montaillou (25-26- 27 août 2000)</i>, Castelnau la Chapelle, 2001. Michael Frassetto, <i>Heretic Lives. Medieval Heresy from Bogomil and the Cathars to Wyclif and Hus</i>, Profile, 2007. Johny Bineham, <i>A Cathar Gnostic Codex</i>, Johny Bineham, 2014. Denis de Rougemont, <i>Iubirea și Occidentul</i>, tr. ro., Editura Univers, București, 1987 / <i>L'Amour et l'Occident</i>, 1972 [1939] 		
<p>Săptămâna 14</p> <p>Profetism folkloric, protochronisme mistice și sincretisme New Age în cultura română novecentescă</p> <p>Studia: Wouter J. Hanegraaff, <i>New Age religion and Western culture: esotericism in the mirror of secular thought</i>, Leiden, Brill, 1996. Bruno Würtz, <i>New Age. Paradigma holistă sau revrăjirea vărsătorului</i>, Timișoara, Editura de Vest, 1994. Umberto Eco, <i>Limitele interpretării</i>, tr. Ștefania Mincu și Daniela Bucșă, Costanța, Editura Pontica, 1996.</p> <p>Teme pentru seminar (la alegere)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Avatarurile dacismului în cultura română (între romantism, mistica legionară, mistica național-comunistă, misticile postcomuniste) B. Neagota, <i>Dacismul și “fenomenul originar” în studiul culturii populare</i>, în <i>Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor “Constantin Brăiloiu”</i>, vol. 11-13 (2000-2002), EAR, București, 2002, pp. 117-132. Dan Alexe, <i>Dacopatia și alte rătăcirii românești</i>, București, Humanitas, 2015. ● Profetisme folclorice (proorocii țărani interbelici și postbelici) 	<ul style="list-style-type: none"> - Cursuri interactive - Mijloace vizuale - Participare activă - Referate 	

Mihail Urzică, *Minuni și false minuni. Revelațiuni, semne dumnezeiești și satanisme*, Imprimeriile Curentul, 1940 / Editura Anastasia, 1993. *Cetatea Sfântă Noul Ierusalim* (<http://noul-ierusalim.ro/ro.html>). Bogdan Neagota, Mihai Pătrașcu, *Profeți ai mileniului: Noul Ierusalim de la Pucioasa, Fiii Luminii*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1998.

Bibliografie selectivă

Rudolf Otto, *Sacral. Despre elementul irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*, tr. Ioan Milea, Editura Dacia (Colecția Homo Religiosus), 2002 [1992].

Rudolf Otto, *Despre numinos*, tr. Silvia Irimia, Ioan Milea, Editura Dacia (Colecția Homo Religiosus), Cluj-Napoca, 1996.

Raymond E. Brown, Joseph A. Fitzmyer, Roland E. Murphy (eds), *The New Jerome Biblical Commentary*. With a foreword by Carlo Maria Cardinal Martini, Prentice-Hall, 1990 / *Nuovo grande commentario biblico*, tr. it., Queriniana, 2002 / *Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură*, tr. ro., 10 vol. Editura Galaxia Gutenberg, 2009.

Jean-Louis Ska, Jean-Pierre Sonnet, André Wénin, *Análisis narrativo de relatos del Antiguo Testamento*, tr. Pedro Barrado Fernández, María Pilar Salas Pérez, Cuadernos Bíblicos, Verbo Divino, 2001.

André Wénin, Daniel Marguerat, Bernadette Escaffre, *En torno a los relatos bíblicos*, tr. Pedro Barrado Fernández, María Pilar Salas Pérez, Cuadernos Bíblicos, Verbo Divino, 2005.

Northrop Frye, *Marele Cod. Biblia și literatura*, tr. Aurel Sasu și Ioana Stanciu, Editura Atlas, București, 1999 / *The Great Code. The Bible and literature*, London and New York, Harcourt Brace Jovanovich, 1990 [1981].

Northrop Frye, *Words with Power: Being a Second Study of The Bible and Literature*, University of Toronto Press, 2008.

Northrop Frye, Jay Macpherson, *Biblical and Classical Myths. The Mythological Framework of Western Culture (Frye Studies)*, University of Toronto Press, Toronto/Buffalo/London, 2004.

Northrop Frye, *Dubla viziune*, tr. Aurel Sasu și Ioana Stanciu, București, 1993 / *The Double Vision. Language and Meaning in Religion*, University of Toronto Press, 1991.

Jean Daniélou, *History of Early Christian Doctrine before Nicaea 1. The Theology of Jewish Christianity*, Darton, Longman & Todd, London, 1964; *History of Early Christian Doctrine before Nicaea 2. Gospel Message and Hellenistic Culture*, Darton, Longman & Todd, London, 1973; *History of Early Christian Doctrine before Nicaea 3. The Origins of Latin Christianity*, Darton, Longman & Todd, London, 1977.

Angelo Di Berardino (dir.), *Dizionario patristico e di antichità cristiane*, 3 vol., Institutum Patristicum Augustinianum (Roma), Casale Monferrato, Casa Editrice Marietti, II edizione aggiornata e aumentata, Casa Editrice Marietti, Genova/Milano, vol. 1 (A-E), 2006; vol. 2 (F-O) 2007; vol. 3 (P-Z) 2008 [1983] / *Dictionnaire encyclopédique du christianisme ancien*, tome 1-2, Editions du Cerf, 1990 / *Encyclopedia of Ancient Christianity*, IVP Academic, 2014.

Peter Brown, *The Rise of Western Christendom. Triumph and Diversity, A.D. 200–1000*, Wiley-Blackwell, 2003 (Tenth Anniversary Revised Edition) [1996] / *Întemeierea creștinismului occidental. Triumf și diversitate. 200-1000 d.Cr.*, tr. Hans Neumann, Polirom, Iași, 2002.

Henri-Irénée Marrou, *Biserica în Antichitatea târzie (303-604)*, tr. Roxana Mareș, București, Universitas-Teora, 1999.

Jean Daniélou, *Biserica începuturilor. De la origini până la sfârșitul secolului al III-lea*, tr. Wilhelm Tauwinkl, Editura Universității din București, 2006 / *L'Église des premiers temps*, Editions du Seuil, 1985.

Jean-Claude Schmitt, Ana Isabel Carrasco Manchado, Jacques Le Goff, *Diccionario razonado del occidente medieval*, Akal Ediciones, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs și seminar	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor	examen scris	100%

	Gradul de asimilare a limbajului de specialitate		
10.5 Curs practic	Capacitatea de aplicare practică a cunoștințelor teoretice dobândite		
	Criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiul individual		
10.6 Performanța studentului în urma promovării disciplinei			
<ul style="list-style-type: none"> cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și aplicarea lor practică 			

Data completării 23.02.2023	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 27.03.2023	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății